

Одеська відкрита олімпіада
з лінгвістики

28 січня 2017 р.

Зразки розв'язань з відповідями

Сирійське письмо (молодші класи)

Напрямок письма — справа наліво. Позначаються лише приголосні звуки за винятком голосної на початку або в кінці слова, що позначається як ܠ. Значення символів:

ܕ	d
ܓ	g
ܚ	k
ܠ	l
ܡ	m
ܢ	n
ܥ	s
ܫ	š
ܛ	t
ܘ	w
ܡ	голосна на початку чи в кінці слова

Відповіді:

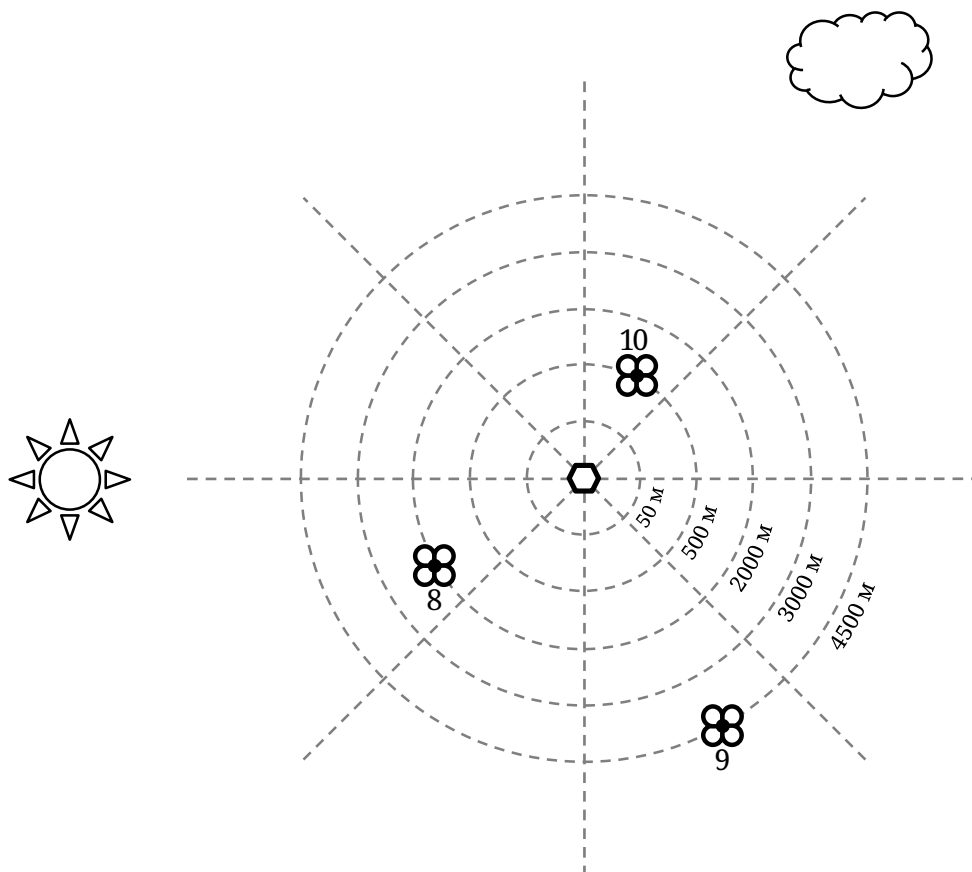
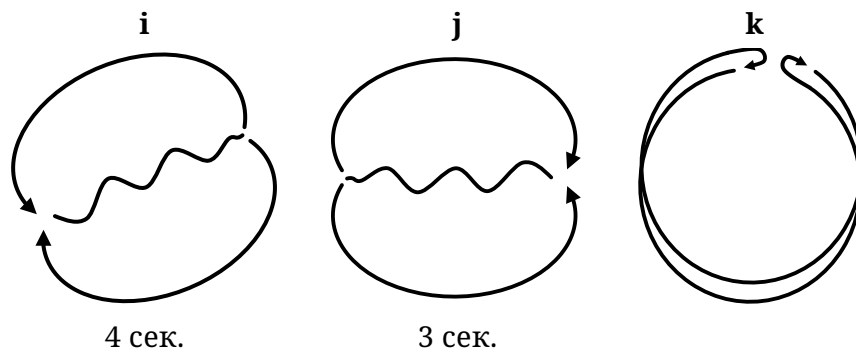
kap	ܚܐ
lamad	ܠܡܕ
pe	ܥܦܐ
taw	ܛܘܐ

Танець бджіл (молодші та старші класи)

Проходячи хвилясту частину траєкторії, бджола вказує на кут розташування нектару відносно сонця — якщо вважати напрямком до сонця напрямком «угору» у вертикальній площині. Тривалість проходження цієї частини траєкторії задає відстань до нектару: одна секунда відповідає відстані 500 м (друге зсередини коло), 2 сек. — 2000 м (третє коло), 3 сек. — 3000 м (четверте коло), а 4 сек. — 4500 м (найбільше коло). Якщо ж нектар розташовано поряд із вулицюм (на найменшому колі), то бджола своїм танцем не вказує ані напрям, ані точну відстань до джерела, а лише сповіщає інших бджіл про його наявність поблизу.

Відповіді:

1 — c, e	2 — d	3 — h	4 — b
	5 — g	6 — f	7 — a

Список Сводеша (молодші та старші класи)

У поданій частині списку Сводеша наявні п'ять груп слів, у межах кожної з яких слова об'єднані як своїм смислом, так і граматично: слова однієї групи належать до однієї частини мови, слова різних груп — до різних частин мови. Пропущеними є п'ять слів — природно, з кожної групи пропущено рівно по одному слову. Відновимо їх:

1. Іменники називають складові тіла людини, а конкретніше — голову та її фігурні частини: *вуха, голова, зуб, ніс, око, рот*. Пропущено слово *язик*.
2. Прикметники називають основні кольори: *білий, жовтий, червоний, чорний*. Пропущено слово *зелений*.
3. Дієслова називають основні варіанти положення людини: *сидіти, стояти*. Бракує слова *лежати*.
4. Займенники охоплюють першу особу множини *ми* та другу особу однини *ти*. Природно бачити у цьому списку і першу особу однини — *я*.
5. Серед числівників наявний лише *два*. Має сенс додати *один*.

Відповіді:

1	білий
2	вуха
3	голова
4	два
5	жовтий
6	зелений
7	зуб
8	лежати
9	ми
10	ніс
11	один
12	око
13	рот
14	сидіти
15	стояти
16	ти
17	червоний
18	чорний
19	я
20	язик

Японська мова (молодші та старші класи)

Структура речення (квадратні дужки вказують на необов'язковість члена речення):

Підмет + **wa** + непряий додаток + **ni** +
 [означення] + прямиий додаток + **o** + [числівник + класифікатор] + присудок.

Підмети			
чоловік	otoko	otokonoko	хлопчик
жінка	onna	onnanoko	дівчинка

Непрямі додатки			
я	watashi		
мій син	musuko	musuko-san	чийсь син
моя дочка	musume	musume-san	чиясь дочка
мій молодший брат	otōto	otōtosan	чийсь молодший брат
моя молодша сестра	imōto	imōtosan	чиясь молодша сестра
мій старший брат	ani	onīsan	чийсь старший брат
моя старша сестра	ane	onēsan	чиясь старша сестра

Означення			
голосна + i		i + no	
akai	червоний	midori no	зелений
shiroi	білий	murasaki no	фіолетовий

Прямі додатки	
bin	пляшка
enpitsu	олівець
kitte	марка
koishi	камінчик
kyūri	огірок
meishi	візитна картка
ringo	яблуко
shashin	фотографія
tama	м'яч

Числівники	
ni	два/дві
yon	чотири
go	п'ять
nana	сім

Класифікатори	
hon	продовгуваті предмети
ko	округлі предмети
mai	пласкі предмети

Присудки			
Майбутній час	Минулий час	Переклад	Примітка
agemasu	agemashita	давати	коли отримувачем є людина, що не є членом родини мовця
kuremasu	kuremashita	давати	коли отримувачем є мовець або член родини мовця
moraimasu	moraimashita	отримувати	—

Відповіді:

- 11 **Onna wa ane ni tama o ni ko kuremashita.**
Жінка дала моїй старшій сестрі два м'ячі.
- 12 **Otokonoko wa watashi ni murasaki no kitte o moraimasu.**
Хлопчик отримає від мене фіолетову марку.
- 13 Дівчинка дасть молодшій сестрі білу пляшку.
Onnanoko wa imōtosan ni shiroi bin o agemasu.
- 14 Чоловік отримав від сина сім зелених огірків.
Otoko wa musuko-san ni midori no kyūri o nana hon moraimashita.
- 15 Хлопчик дасть моїй молодшій сестрі чотири яблука.
Otokonoko wa imōto ni ringo o yon ko kuremasu.
- 16 Жінка дала старшому брату п'ять червоних візитних карток.
Onna wa onīsan ni akai meishi o go mai agemashita.

Танана¹ (старші класи)

Слово	Префікс	Корінь
їсти	ch'e	'oɬ
плакати	—	trex
сидіти	dh	do
спати	—	ɬats
танцювати	ch'e	ldzes

Особові морфеми	
я	es
ми	tr'e
ви	wx
він	e
вони	xe

Структура слова						
ствердження	префікс (якщо e)	—	особова морфема	—	корінь	—
заперечення для <i>я, ви</i>	префікс (якщо e)	dh	особова морфема	—	корінь	ɬ
заперечення для <i>ми, він, вони</i>	префікс (якщо e)	—	особова морфема	dh	корінь	ɬ

Крім перетворень звуків, поданих у відповідях нижче, маємо ще такі:

- сполучення двох посліпль **e** переходить в один **e**;
- у заперечній формі, якщо останній звук кореня голосний, між ним та заперечним **ɬ** з'являється **'**, а якщо останній звук кореня приголосний, то він одзвінчується.

Відповіді до завдань наведено на наступній сторінці.

¹ Наведений розв'язок подає спрощену модель пояснення явищ у мові танана, порівняно з запропонованою у роботі, звідки взято матеріал. У будь-якому разі дана модель бездоганно працює на наявному матеріалі та не суперечить принципам мови, представленим в оригінальній роботі.

dh перед **tr i ' → th**

dh + dh → dh

dh + l → dle

dh + ł → tl

s + l → eje

s + ł → tl

12 **etrex**
він плаче

14 **xeltats**
вони сплять

16 **dhwxdo**
ви сидите

13 **ch'ejedzes**
я танцюю

15 **dhestregħa**
я не плачу

17 **xethregħa**
вони не плачуть

18 ми не плачемо
tr'ethregħa

20 ви не їсте
ch'edhwħ'ola

22 він не їсть
ch'eth'ola

19 він не спить
etltatza

21 ми спимо
tr'eltats

23 вони не танцюють
ch'exedledzeza